

HET KERKBLAD

DER
GEREFORMEERDE KERK
IN
ZUID-AFRIKA

NOTICE: This material may be protected
by copyright law (Title 17 U.S. Code)

ZATERDAG
1 OCT. 1910

No. 237

Twaalfde Jaargang.

Dit blad verschijnt den eersten van elke maand.

Prijs per Jaargang 7/6 vooruitbetaalbaar.

Advertentiën 1—5 regels 2 sh., elke regel meer 6d.

Bezigheids-Advertentiën speciale regeling.

Redactie: Prof. J. Lion Cachet en Dr. J. D. du Toit
Stukken ter plaatsing te worden gezonden
aan Prof. JAN LION CACHET, Bus 117,
Potchefstroom.

Inteekening en Advert.-gelden te worden
gezonden aan „De Administratie Kerk-
blad”, Bus 123, Potchefstroom.

Uitgevers: „De Administratie van Het Kerkblad.”
Gedrukt bij „Het Westen”-Drukkerij, Bus 196, P.C.Stroom.

Op genoemd Kongres werden lezingen gehouden door de beroemdste Duitse theologiese professoren, zoals A. Harnack, Von Soden, Gunkel, Dörner, e. a. en aangehoord door een 400 mensen van geleerdheid en stand uit de grote wereld tesamen gestroomd.

Proponent I. Krüger maakte ook van de schone gelegenheid gebruik om met de nieuwere Duitse theologie op de hoogte te komen en woonde de verrichtingen bij. Uit de verslag daarvan die hij ons toezond, delen wij hier enige bijzonderheden mee. Zijn persoonlijke indruk van het geheel geeft hij in een privaat schrijven aldus weer:

„Ik heb het voorrecht het wereldkongres te Berlijn bij te wonen. Zowat had ik mij niet kunnen voorstellen. Aan wijsbegeerte, zielkunde, redeneerkunde en geleerde dromerij is geen eind. Van de godsdienst blijft niets over. Men spreekt van God, van Christus, van de H. Geest, maar het zijn holle klanken, niets anders. Wel heb ik gedacht dat het mensdom zonder God is, vooral het verlichte Westen van Europa; maar de werkelijkheid gaat mijn denken verre te boven. Hier zijn vertegenwoordigers van alle zijden te zamen en de gemeenschappelijke belijdenis is: „Wij geloven in de geesten der gehele wereld.” De Bijbel is volgens hen de fabel van alle fabels; de geschiedenis des Bijbels kan niets bewijzen. Het menselijke verstand (Vernunft) moet alles doen. Met de levende stem zulke dingen te horen verkondigen, maakt 'n vreselijke indruk. Als God niet God ware, dan kon de zon niet meer over het aardrijk opgaan, want de ongerechtigheid en het bewuste verzet roepen schreeuwend ten hemel.”—

Toch heeft men op het Kongres met hoge taal beweerd, dat het omverwerpen van de geschiedkundige grondslagen van de H. Schrift, het aanvechten van de Schriftuurlijke letter, het aantasten van Christus' leer en persoon en het verfoeien van alle kerkelijke dogma geen schade doet aan het geloof als zodanig;

maar integendeel dat men also geraken zal tot 'n kultuurgodsdienst, d.w.z. een Godsverering die naar onze beschouwing in de grond niets anders is dan het aanbidden van de natuur, de wereldontwikkeling en ten slotte van de mens zelf.

Om onze lezers een denkbeeld te geven in welke richting deze moderne Christenen zich bewegen, vertalen wij 'n stukje uit het blad de *Christliche Freiheit*. Het is van de hand van de bekende Gustav Frenssen:

„Wij verwerpen alle dwaling waaraan ook Jezus onderworpen was, zoals zijn geloof in de geestenwereld, zijn doen van wonderen, zijn geloof aan zijn lichamelijke opstanding en aan het nabijzijnde Godsrijk. Wij verwerpen ook alle leringen, die de mensen van Paulus' dagen af aan zich hebben gevormd aangaande God, zichzelf en veel andere dingen.

„Wij verwerpen ook de Drieëenheid en de zondeval, de eeuwige Zoon van God en de verzoening door zijn bloed en de opstanding des lichaams; waarom zullen wij deze dingen geloven? Zij maken ons niet vroliker of heiliger. Bovendien: wat hebben deze dingen met het *geloven* te maken; zij zijn immers het *weten*. Daartoe nog een verkeerd weten.

„Duitse wetenschap heeft ze kort en klein geslagen. Zij mogen in hun tijd voor de mensheid recht en een zegen zijn geweest, en een beschuttend latwerk om het zachte Heilandsbeeld. Tegenwoordig zijn zij onnut. Weg daarmee! Die nog daarop achtgeven zijn onwetenden en huichelaars. Hoe lief en schoon is *nu* uw beeld, Heiland! Hoe eenvoudig en kinderlik is *nu* uw geloof!

Voorwaar, gij geloofdet zonder veel zichtbare oorzaak, en zonder veel uiterlijk gevolg. Uw „Vader in de hemel,” waarlijk, hij liet u uit de hemel afstijgen, alsof Hij zonder erbarming ware, in diepe nood en diepe nacht. En wat hebben de mensen, die gij, held, zo in waarde hebt gehouden, u aangedaan!

„Maar inwendig, inwendig was dit uwe ziel een oneindig en kostelijk gewin. Hoe vrolijk maakte dat geloof u, hoe straalden uwe ogen, hoe sterk waart gij en hoe goedig! O, Dat geloof maakte u tot het verrukkelijkste licht, dat over de mensheid schijnt.

„Daarom kan de onbekende eeuwige Macht zijn wat en wie zij wil, en met ons doen alles wat en zoals zij wil:—uw geloof, Schoonste van de mensekinderen, in ons geloof.

„Dit is ons geloof: Wij voelen, ondervinden en geloven de verborgene eeuwige Macht als goed, trouw en heilig. Wij staan voor die Macht in bange kinderliefde, vertrouwen haar, verblijden ons over haar en houden ons nabij haar. En uit deze verhouding is ons geworden een vreugde zoals de Zondagsvreugde, een hoge waardering van de eigen ziel en de ziel van allen, wakkere ogen, kracht om moedig voorwaarts te treden, lust om anderen behulpzaam te zijn, en blijde hope voor de toekomst van de mensheid.”—

Wie dit stukje aandachtig leest, zal daarin vinden een proeve van de moderne geest; zal uit dat vroom gepraat zich voelen tegenwaarin de lauwe lucht uit de afgrond; zal daarin onderkennen de wordertaal van de leugen, waarmee Satan listig tot dwaling zal brengen—allen, ja indien het mogelijk ware ook de uitverkorenen!

Dr. Bavinck over de Zending.

Op de laatste Jaarvergadering van de Vrije Universiteit heeft Dr. Bavinck dit belangrijke woord gesproken:

„Van al de faculteiten aan de Vrije Univ. heeft de theologische het minst te klagen. Zij telde in den regel een vijftal hoogleeraren. Maar ook hier zijn we nog lang niet waar we wezen moeten. Met name is een leerstoel in den tegenwoordigen tijd dringend noodig, een leerstoel nl. voor zoogenaamde uit en inwendige zending. Ik gebruik de woorden gemakshalve en spreek

over hunne juistheid of onjuistheid niet. Het is om de zaak, niet om het woord te doen. Aan geen enkele van onze hoogeschoolen is echter zulk een leerstoel opgericht; zelfs in Duitschland wordt er nog slechts een enkele gevonden.

Maar de teekenen dertijden roepen erom en dringen ertoe. Wij zijn in deze eeuw getuige van wereldomvattende en wereldberoemde bewegingen, zooals ze in vroegere tijden nimmer aanschouwd werden en ook niet konden opkomen. De negentiende eeuw is die der ontwaking, der herleving van de Christenheid geweest, overeenkomstig de wet des geestelijken levens, dat, als de vijand zal komen als een stroom, de Geest de Heeren de banier tegen hem oprichten zal. Maar de twintigste eeuw is reeds en zal meer en meer de eeuw der Zending worden. De leuze: evangelisatie der geheele wereld in dit geslacht is niet bloot een Amerikaansche leuze, maar ze bevat een aangrijpende waarheid. Alle beschaaftde volken zijn beziel door de uitbreidings idee. Niet alleen Frankrijk en Engeland en Duitschland, maar ook de Vereenigde Staten en Japan. Allen zoeken zij invloedsterreinen ter handhaving en verbreiding van hun ras, hun nationaliteit, hun taal. Voor de steeds vermeerderende producten van landbouw en nijverheid zoeken zij afzetgebieden, tot in de binnenste landen der werelddeelen toe. Met elkander voeren zij een oeconomischen, industrielen, commercieelen oorlog, om niet teruggeduwd te worden en onder te liggen. Hunne ontwikkeling stort zich over de onbekendste volken en landen uit. Of liever, er zijn geen onbekende landen, volken, godsdiensten en talen meer. De binnenlanden van Afrika en Azie zijn ontdekt. Spoorwegen snijden door het hart van Azie heen, verbinden Engeland en Duitschland en Rusland met Korea en China en Japan. Van Kairo baant de stoom zich een weg tot Kaapstad toe. Goederen, talen, volken, godsdiensten worden door-

eengeworpen en opgenomen in het groote wereldverkeer. Peary drong tot den Noordpool door, Shackleton naderde den Zuidpool. In enkele dagen reist men de wereld rond. Wij hebben voor het eerst, in dezen onzen tijd, geleerd, hoe groot, neen, hoe klein de aarde is.

Welnu, het is een machtige roepstem, die daarin van Godswege tot ons komt. Hij herhaalt in den wonderen gang der wereldgebeurtenissen zijn bevel: predikt het Evangelie aan alle creaturen. Hij klieft de zeeën. Hij baant de wegen. Hij opent de poorten. Hij ontsluit de harten. De velden zijn onder de volken der aarde wit om te oogsten. En de stemme Gods, ze wordt aanvankelijk door de Christenheid, inzonderheid in Amerika en Engeland, gehoord en verstaan. De pas gehouden Zendingsconferentie in Edinburgh is er het treffend bewijs van. Zullen wij ons aansluiten bij dezen triumftocht van het Evangelie in de wereld der Heidenen? De zendingsgeest, de zendingsliefde, de zendingsijver ontwaakten in de laatste jaren ook in onze kringen. Maar toch staan we nog maar aan het begin. De zending moet eene zaak worden van allen, van de deputaten en de kerkeraden niet alleen, maar van alle gemeenten en van al hare leden. En wat ons daarbij vooral nog ontbreekt, dat is een leerstoel, een man, die geheel voor de zending leeft, die aan haar al zijne krachten wijdt, die niet alleen de geschiedenis der zending beoefent om er lessen uit te trekken voor het heden, maar die ook de theorie der zending met al haar ernstige problemen bij het licht onzer beginselen indenkt, en die onze aanstaande predikanten met heilige bezieling voor deze zaak des Heeren vervult.

En dan moet daarmee de zoogenaamde inwendige zending verbonden worden.

Het woord sociaal heeft menigmaal een ijdel en een valschen klank. Over de sociale taak der kerk kan er veel verschil van meening bestaan. Maar dat de kerk eene

roeping heeft tegenover de heden-daagsche maatschappij, dat is boven allen twijfel verheven. Christus gaf haar zijn woord, stelde haar aan tot een pilaar en vastigheid der waarheid en droeg haar op, om de waarheid te prediken aan alle creaturen. Goud en zilver heeft ze niet, maar wat ze heeft, dat kan, dat moet ze geven: in den naam van Jezus Christus, sta op en wandel! Zij ontving het om niet, zij moet het ook geven om niet. En daarom is het onverantwoordelijk, dat de gemeente van Christus, aan den preister en leviet gelijk, den gevallene onder de moordenaars voorbij zou gaan, of als een Gallio, van de ontroerende werkelijkheid rondom ons heen zich niets aantrekken zou. Gaat heen in de wegen en heggen, heeft Christus gezegd, en dwingt ze om in te komen, opdat mijn huis vol worde. Daar ligt aan het socialisme van dezen tijd een diepe ernst ten grondslag. Als we het beluisteren in zijne diepste verzuchting, dan is het de bede: kom over en help ons, opdat wij niet geestelijk en zedelijk van ellende omkomen, in de diepte wegzinken en vergaan.

In de laatste aflevering van het „Hibbert Journal” kwam een open brief voor aan de Engelsche „gentlemen,” waarin de schrijver bidt en smeekt, om hunne veelvuldige voorrechten, hun stand, hun positie, hun geld, hun goed, hun gaven van verstand en hart, toch niet in ijdelheid te verdoen, maar aan te wenden ten dienste van de miljoenen, die in droefenis en kommer hun leven slijten. Welnu, zulk een open brief richt Christus thans zelf in de teekenen van onze tijden aan zijne gemeente op aarde. Om dien brief te lezen en te verstaan, daartoe is aan onze hoogeschool een man noodig, vol des geloofs en des Heiligen Geestes die theoretisch en praktisch onze studenten voorgaat, 't onderricht leidt en met warmen ijver bezielt. De gemeente moet in deze eeuw worden, meer dan ze tot ons verre was, eene zendingsgemeente en eene zuster der barmhartigheid. En daarin ga de Vrije Universiteit in haar onderwijs en arbeid voorop.